

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 33, 2019

Nummer 33, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1701](#) 05-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1592](#) 05-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1694](#) 05-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1702](#) 05-11-2019

RECHTSPRAAK

Dwingen als bedoeld in artikel 246 Sr.

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat de verdachte het slachtoffer heeft gedwongen tot het dulden van ontuchtige handelingen in de zin van artikel 246 Sr.

In de tenlastelegging is het begrip ‘dwingen’ kennelijk gebezigd in de betekenis die aan dit begrip in artikel 246 Sr toekomt. Van zodanig dwingen kan slechts sprake zijn indien de verdachte heeft veroorzaakt dat het slachtoffer de in artikel 246 Sr bedoelde handelingen tegen zijn of haar wil heeft ondergaan en dat het opzet van de verdachte daarop was gericht (vgl. bijv. HR 24 maart 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD0980).

Gelet hierop heeft het hof zijn oordeel niet toereikend gemotiveerd, in aanmerking genomen dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte zijn handelingen aanvankelijk verrichtte toen [slachtoffer] nog sliep, terwijl het hof met betrekking tot de daarop volgende fase toen zij ‘wakker was geworden (en zich slapende heeft gehouden)’ niet heeft vastgesteld dat het opzet van de verdachte mede omvatte dat hij het wakker geworden [slachtoffer] tegen haar wil ontuchtige handelingen deed ondergaan.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1701

Zaaknummer: 17/02627

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend, M.T. Boerlage en A.E.M. Röttgering

Advocaten: A.A. Franken

Wetsartikelen: 246 Sr

RECHTSPRAAK

Uitlating beledigend voor groep mensen wegens hun godsdienst?

Het middel keert zich onder meer tegen het oordeel van het hof dat de uitlating ‘Een andere reden om Moslims te verachten en te haten om hun krankzinnige ideologie, want het is nooit de religie van vrede’ als beledigend voor een groep mensen wegens hun godsdienst kan worden aangemerkt.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Een uitlating kan als beledigend worden beschouwd wanneer zij de strekking heeft een ander bij het publiek in een ongunstig daglicht te stellen en hem aan te randen in zijn eer en goede naam. Het oordeel dat daarvan sprake is, zal bij een uitlating die in het algemeen op zichzelf niet beledigend is, afhangen van de context waarin de uitlating is gedaan (vgl. HR 22 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ9796).

In het licht van de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 137c Sr moet voorts worden aangenomen dat het beledigen van een groep mensen wegens hun godsdienst alleen onder artikel 137c Sr valt als men de mensen, behorend tot die groep, collectief treft in hetgeen voor die groep kenmerkend is, namelijk in hun godsdienst, en men hen beledigt juist omdat zij van dat geloof zijn. Vereist is dat de uitlating onmiskenbaar betrekking heeft op een bepaalde groep mensen die door hun godsdienst wordt gekenmerkt en zich daardoor onderscheidt van anderen (vgl. HR 10 maart 2009, ECLI:NL:HR:2009:BF0655).

Blijkens zijn overwegingen heeft het hof onder meer vastgesteld dat de verdachte de in de bewezenverklaring bedoelde uitlating deed in een toespraak tijdens een demonstratie van PEGIDA (*Patriotische Europäer gegen die Islamisierung des Abendlandes*), door het hof aangemerkt als een protestbeweging.

Het hof heeft geoordeeld dat de desbetreffende uitlating als beledigend voor de in de bewezenverklaring genoemde groep mensen wegens hun godsdienst in de zin van artikel 137c Sr is aan te merken. In het licht van hetgeen hiervoor is vooropgesteld en in samenhang met de door de verdachte gebruikte bewoordingen ‘verachten’ en ‘haten’, geeft dat oordeel niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is dat evenmin onbegrijpelijk.

Het middel faalt in zoverre.

Het middel richt zich voorts tegen het oordeel van het hof dat sprake was van een op grond van artikel 10 lid 2 EVRM toegelaten beperking van de vrijheid van meningsuiting.

Het, onder meer in artikel 10 EVRM gegarandeerde, recht op vrijheid van meningsuiting staat aan een strafrechtelijke veroordeling ter zake van groepsbelediging in de zin van artikel 137c Sr niet in de weg indien zo een veroordeling een op grond van artikel 10 lid 2 EVRM toegelaten – te weten een bij de wet voorziene, een gerechtvaardigd doel dienende en daartoe een in een democratische samenleving noodzakelijke – beperking van de vrijheid van meningsuiting vormt.

Bij de beoordeling van een uitlating in verband met de strafbaarheid daarvan wegens groepsbelediging in de zin van voormelde wettelijke bepaling, dient acht te worden geslagen op de bewoordingen van die uitlating alsmede op de context waarin zij is gedaan. Daarbij dient onder ogen te worden gezien of de gewraakte uitlating een bijdrage kan leveren aan het publiek debat of een uiting is van artistieke expressie. Tevens dient onder ogen te worden gezien of de uitlating in dat verband niet onnodig grievend is (vgl. HR 16 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3583).

Tegen de achtergrond van hetgeen hiervoor is vooropgesteld heeft het hof zijn oordeel dat sprake is van een op grond van artikel 10 lid 2 EVRM toegelaten beperking van de vrijheid van meningsuiting niet toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in het bijzonder in aanmerking dat het hof in dit verband slechts in algemene bewoordingen heeft overwogen dat het hof niet vermag in te zien ‘op welke wijze voornoemde uitlating een bijdrage levert of dienstig zou kunnen zijn aan het betreffende maatschappelijk debat’ en dat de ‘context waarin de uitlating is gedaan en moet worden beoordeeld, (...) het beledigende karakter van de uitlating van verdachte niet weg [neemt]’.

Hiermee heeft het hof onvoldoende duidelijk gemaakt wat die context – in het bijzonder wat betreft de inhoud van de toespraak in zijn geheel – in het onderhavige geval precies inhoudt en vanwege welke redenen die context, waaronder mede begrepen de omstandigheid dat de uitlatingen zijn gedaan tijdens een door een protestbeweging gehouden demonstratie, tot het oordeel van het hof over de toelaatbaarheid van de beperking van de vrijheid van meningsuiting heeft geleid.

Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 ten laste gelegde, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-

Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1702

Zaaknummer: 17/03378

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, A.L.J. van Strien, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.J.N. Vermeij

Wetsartikelen: 137 c Sr en 10 EVRM

RECHTSPRAAK

Beklag over beslag op geldbedrag en elektronische gegevensdragers ter zake van verdenking van strafbare feiten in België.

Het middel komt op tegen de ongegrondverklaring van het klaagschrift.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene gericht tegen een op de voet van artikel 94 Sv gelegd beslag dient de rechter a. te beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo neen, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp te gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave indien het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is onder meer het geval indien niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen.

De rechtbank heeft haar oordeel dat het belang van strafvordering zich verzet tegen opheffing van het beslag op het geldbedrag erop gegrond dat het, gelet op de omstandigheden waaronder dat geldbedrag is aangetroffen en op de verdenking ter zake van in België gepleegde strafbare feiten, niet hoogst onwaarschijnlijk is dat met betrekking tot dit geldbedrag te zijner tijd een verbeurdverklaring dan wel een daarmee gelijk te stellen straf of maatregel door de strafrechter in België zal worden opgelegd. Dat oordeel getuigt, mede in aanmerking genomen dat het belang van strafvordering niet is beperkt tot het Nederlandse strafvorderlijke belang (vgl. HR 8 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:385), niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarom faalt het middel voor zover dat zich keert tegen de beslissing van de rechtbank tot ongegrondverklaring van het klaagschrift ten aanzien van het in beslag genomen geldbedrag.

Voor zover het middel klaagt over de beslissing van de rechtbank tot ongegrondverklaring van het klaagschrift ten aanzien van de in beslag genomen elektronische gegevensdragers, behoeft het, gelet op de beslissing van de Hoge Raad van heden in de samenhangende zaak met nummer 18/00225 B (ECLI:NL:HR:2019:1693), waarin het cassatieberoep van [klager 1] in die zaak is verworpen, geen bespreking.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1694

Zaaknummer: 18/00075

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 552a Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Schending van artikel 353 Sv door geen beslissing te nemen over het in beslag genomen en nog niet teruggegeven geldbedrag?

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 353 lid 1 Sv geen beslissing heeft genomen ten aanzien van het in beslag genomen en nog niet teruggegeven geldbedrag van € 37.350.

Blijkens het aan de Hoge Raad gezonden proces-verbaal van kennisgeving van inbeslagneming is onder de verdachte een geldbedrag van € 37.350 met toepassing van artikel 94 Sv in beslag genomen. De stukken van het geding houden niet in dat het in beslag genomen geldbedrag aan de verdachte is teruggegeven.

Het hof heeft aan de verdachte onder meer een geldboete opgelegd van € 37.350, subsidiair 221 dagen hechtenis. Het hof heeft in dat verband overwogen dat het aan de verdachte een geldboete oplegt 'ter hoogte van het onder hem in beslag genomen bedrag'.

Gelet hierop moet de bestreden uitspraak aldus worden begrepen dat het hof de geldboete van € 37.350 heeft opgelegd met het oog op de mogelijkheid van verhaal van die boete op het in beslag genomen geldbedrag. Als gevolg van een kennelijke misslag heeft het hof echter niet in zijn arrest vermeld dat het hof de teruggave gelast van het in beslag genomen geldbedrag van € 37.350 aan de verdachte. De Hoge Raad zal die misslag herstellen, door de bestreden uitspraak aldus te verstaan dat het hof als zijn beslissing de teruggave heeft gelast van het in beslag genomen geldbedrag van € 37.350 aan de verdachte.

Door deze verbeterde lezing komt aan het middel de feitelijke grondslag te ontvallen, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

Terzijde merkt de Hoge Raad op dat deze beslissing niet uitsluit dat een terug te geven bedrag kan worden verrekend met een te betalen geldboete.

De Hoge Raad verstaat de bestreden uitspraak aldus dat het hof de teruggave heeft gelast van het in beslag genomen geldbedrag van € 37.350 aan de verdachte en verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1592

Zaaknummer: 18/00965

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 353 Sv en 94a Sv